

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Az emberiség egyik legnagyobb jóltevője.

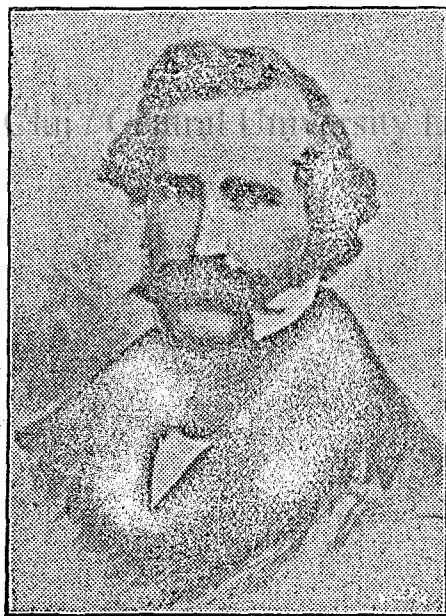
A tudományos folyóiratok egy amerikai orvos emlékét elevenítik föl, aki előtt közel száz esztendővel kitalálta annak a módját, hogyan kell a betegeket fájdalom nélkül megoperálni? G. Morton volt a feltaláló neve. Fogorvos volt egy kis amerikai városban.

Mint a legtöbb fölfedezés: a sebészet csodaszere is jórészt a véletlen következtében született meg. Egy vásári mutatványos valami nevetető gázzal mulattatta nézőit. Egyik néző igen sokat talált szippantani az üveg vidámitó tartalmából, földre zuhant és megsebezte magát. A mutatványos nagyon megijedt s már menekülni akart a következmények elől, amikor a sebesült föleszmélt s kijelentette, hogy semmi fájdalmat nem érzett a sebesülés alkalmával.

A jelenetnek tanuja volt egy Wels nevű fogorvos is, akinek szeget ütött fejébe az a körülmény, hogy a nevetető gáz elveszi a fájdalom érzetét. Kísérleteket végzett háziállatokon, majd egy fogfájós muzsikust sikerült rávennie, hogy szippantson néhányat a gázból. A csoda megtörtént, Wels doktor a muzsikust fájós fogát kirántotta anélkül, hogy a művelet fájdalmat okozott volna. A

doktor nagyon föllelkessedett a sikeren s az egyetem tudós tanáraihoz szaladt, hogy fölfedezését bemutassa. Ez a bemutatás azonban nem sikerült, a beteg az operáció alatt úgy ordított, mintha ölték volna. Wels doktor szégyenszemre kullogott vissza állomáshelyére, mutatkozni sem mert kollégái között.

De az eszme nem halt meg. Egy Morton nevű doktor tünődni kezdett a kérdésen. A kacagtató gáz nem vált be ugyan, de hátha valami egyéb szert lehetne fölfedezni, ami az embereket megszabadítaná az operáció rettenetes kinjaitól? A kitartás ezuttal is győzedelmeskedett, hosszas kísérletezés után fölfedezte az altatót. *Éternek* hívják ezt a csodaszert. Mindenki ismeri ennek az illatát, aki olyan kórházban is megfordult, ahol műtéte-

G. Morton doktor.

ket szoktak végezni. Az étert a bor elpárolgásából nyerik s műtétekhez a legfinomabb fajtát szokták fölhasználni.

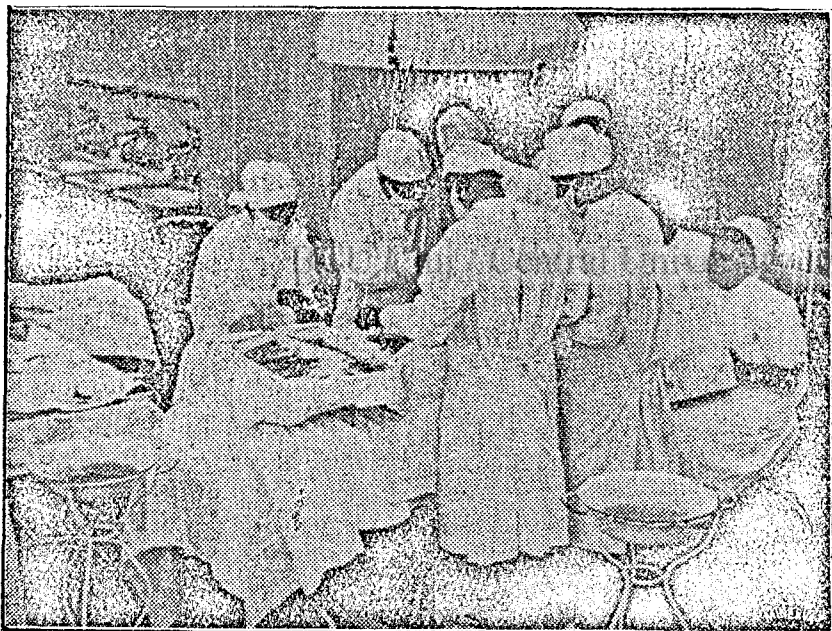
Morton doktor azt tette, amit Wells: egyetemi tanárok bírálata alá bocsátotta fölfedezését. Ez a kísérlet nem vallott kudarcot, mint az elődjéé. A beteg, akit éter belélekezésével elaltattak, meg sem moc-cant a súlyos műtét alatt, mikor pedig

magához tért, kijelentette, hogy semmiről sincs tudomása, mit műveltek vele. Erre már a tudós tanárok is nagy öröme gerjedtek. Tisztában voltak vele, hogy az orvostudomány óriási fordulatához érkezett, a fájdalom elvesztette rettenetes hatalmát az emberen.

Morton szegény ember volt s szeretett volna némi jutalmat kapni munkájáért. A tudósok azonban azt mondták neki, hogy jutalomra csak akkor számíthat, ha előbb elárulja fölfedezésének titkát. Morton engedett orvoskollégái unszolásának

Ez a kép azt mutatja, hogy ezelőtt négyszáz évvel hogyan operáltak. A sebész mindennapi ruhájában van, az ágy mellett a beteg hozzátartozói álldogálnak, az előtérben pedig egy macskaeget fog. Semmi gondoskodás a tisztaságról. A beteg a legrettenetesebb kínokat szenved.

Operáció a mi korunkban. Mindenki fertőtlenített köpenyt, álarcot és gumikeztyűt visel. A szobában a legnagyobb tisztaság uralkodik. A beteg olyan mélyen alszik, hogy semmit sem érez a vágásokból és fűrészelésekből, amit testén végeznek.

s elárulta, hogy miféle anyagból áll az ő altató szere. Szegény fejének keservesen kellett meggyőződnie az emberi hálátlanságról! Nemcsak jutalmat nem adták neki, hanem még a dicsőséget is el akarták vitatni tőle. Pörölni kezdett igazáért s végül annyira leszegényedett, hogy ő, aki annyi ember testi szenvedését vette el, öngyilkosságot követett el a lelki szenvedések terhe alatt.

A Saar-vidéki népszavazás.

A Saar-vidéki népszavazást teljesen előkészítették. Több száz szavazatszedő bizottság van, nemzetközi elnök vezetésével, helyi bizalmi férfiakkal és német és francia ellenőrökkel. Egy-egy bizottság előtt legfeljebb hatszáz szavazó fog szavazni, mindenütt egy időben, s ezzel lehetővé válik a szavazás megbízható és békés lebonyolítása, amit különben a nemzetközi rendőrség és katonaság védelmez. Képzőnkön a német polgárok közt angol katonák láthatók.

Tőlünk is függ az újév boldogsága!

Ebben az esztendőben is, mint más esztendőkből reménykedő bizalommal kívántunk boldog új esztendőt egymásnak. Valóban anynyi nyugtalan, gondterhelt esztendő után nagyon jól fogna egy nyugodt, csendes, békés esztendő. Nem régeből beszélgettem egy jóra való, komoly férfival, aki elmondotta, hogy egészen fiatal ember volt, amikor mint ifjú házasnak ott kellett hagynia hitvesét és két kis gyermekét s be kellett vonulnia a háborúba. Sebesüléseket, hadifogságot szenvedett át és mikor vége lett a háborúnak, az a gondolat vigasztalta őt is és a feleségét is, hogy a nagy leszámolások után mégis csendes és elégedett életben is lehet részük, felnevelhetik gyermekeiket és így ha vihar is dult fel életük nyarát, de csendes békének derűjével át szőtt őszi napokat is érhetnek. De — fájdalom — nem úgy történt. A nehéz elhelyezkedés, majd az újabb és újabb vizsgák, az állástalanság, gyermekeik bizonytalan jövője miatti gond, állandó bánatnak, soha meg nem szűnő nyugtalanságnak fájdalomával töltik be mindkettőjüknek életét. Várták egy darabig, hogy talán lesz nekik is némi részük a boldogságból, de ime elrohan az élet és úgy látszik, hogy egy néhány csendes nyugodt esztendőre hiába vártak.

Bizony ez a nemzedék, ha valamire mélysegesen vágyakozik, akkor legfőképpen csendes, békességes élet nyugalma vágyik. Azt kell mondanunk azonban, hogy nem elég a vágyakozás, hanem szükséges tennünk is valamit a kívánt cél érdekében. Igaz, hogy nagy hatalmak politikai döntésébe, országunk sorsának intézésébe bele nem szólhatunk, de ott, ahol mi magunk alakíthatjuk életünket, a saját házuk, családi életünk körében mégis sokat tehetünk avégből, hogy boldogabb és nyugalmásabb legyen az életünk. Az angoloknak van egy figyelemreméltó közmondásuk, amely azt tartja, *hogy a keresztyén szeretet otthon kezdődik. Jó ezt tudni. Otthon kezdődik. Ha a kezdetet még tovább visszük, akkor azt mondhatjuk, hogy nem is otthon, hanem az otthont megteremtő házastársak, az otthonban élő szülők és gyermekek szívében. Akármilyen szépen lehet berendezve egy lakás, de hogyha a házastársak között nincsen egyetér-*

tés és szeretet, akkor a legszebb palotában is boldogtalan és nyomorult az élet. Hányszor megtörtént azonban az is, hogy gondnak és békétlenségnek hajlékai reménységnek és elégedésnek derűs boldog otthonává váltak egyszerűen azért és az által, hogy a lelkek megváltoztak, hogy valami csodatevő, láthatatlan kéz a szívek előtt háritotta el a bizalmatlanságnak, gyűlölködésnek akadályait.

Azért, amikor boldog új esztendőt kívánunk, akkor főként a lelkek megújulását, hitben, szeretetben való meggazdagodását kívánjuk, mert megvagyok győződve arról, hogy hitben, szeretetben megújult lelkek még a mostani nagyon súlyos viszonyok között is boldogabb és áldottabb életet tudnának teremteni saját maguk és a gondozásuk alatt lévő emberek számára.

A mi korunk tulságosan nagy jelentőséget tulajdonít az anyagi javaknak. Az emberek óriási többsége arról van meggyőződve, azt hiszi, hogy sok pénz, gazdagság és kényelem biztosítja és feltételezi a boldog, elégedett életet. Ezért van a nyugtalan, erőteljes, robotos küzdelem, a minél nagyobb gazdagságért. A mai ember nagyon is hajlandó teljesen megfeledezni az apostoli szó böcs intelméről, arról a komoly utmutatásról, amelyet Pál apostol szeretett munkatársához, Timoteushoz, intézett: „De valóban nagy nyereség az istenfélelem megelégedése: Mert semmit sem hoztunk a világba, világos, hogy ki sem vihetünk semmit: de ha van élelmünk és ruházatunk, elégedjünk meg vele. Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértésbe, megtörbe és sok esztelen és káros kívánságba esnek, melyek az embereket veszedelembé és romlásba meritik, mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, mely után sóvárogván némelyek eltévelyedtek a hittől és magukat által szegezték sok fájdalommal.”

Mi azt mondjuk, hogy valóban ideje volna már újból visszatérni ehez a régi, egyszerű tanácshoz. Ha nem tudhatunk versenyezni másokkal az anyagi élet előnyeinek biztosításában, de viszont semmi sem korlátoz bennünket abban, hogy gondoskodjunk családi hajlékaink egészséges szelleméről. Hittéletünknek ápolása, munkás, bensőséges szeretet a legnehezebb

körülmények között is képes megteremteni a családi életnek egészséges áldásos légkörét, amelyben a családtagok az élet nehéz feladatainak betöltésére mindig újabb és újabb erőt tudnak nyerni. Az új esztendő boldogságának, áldásának biztosítása érdekében a magunk részéről tegyük meg ezt a legszükségesebbet: otthonunk boldogítását s akkor alaposabb lehet a reményünk, hogy Istennek áldása sem marad el a mi tiszta indalatu igyekezetünktől.

Időszerű tudnivalók.

1. Hadinyugdíjak.

A hadirokkantak és hadiözvegyek nyugdíj-illetményeinek egységesítését és felemelését tartalmazó törvény (a Monitorul Oficial 1932. évi szept. hó 10-iki 212. számában hirdettetett ki) rendelkezése szerint a felemelt nyugdíjakat fokozatosan és pedig legelőbb a súlyosabb rokkantak részére kell kifizetni. A legsúlyosabban sérült rokkantak, kik a „mari mutilati“ kategóriába osztályoztattak, valamint a 100 százalékos rokkantak részére az említett törvénnyel megállapított nyugdíjak teljes egészében kiutaltatnak. Az előbbieknél részére havi 1975 lej, az utóbbiak részére havi 1250 lej hadinyugdíj jár községekben, városokban pedig ezen összegeknek felével növekedik a nyugdíj. Volt tizedeseknek még 10%, volt szakaszvezetőknek és őrmestereknek 15% többletet utalványoznak. Azen fentti kategóriákba osztályozott rokkantak, akik nők, még 25% többletet kapnak és ezenkívül joguk van minden kiskoru gyermek után még egyenként 20% többlet, ha ezen gyermekek száma nem haladja meg a hármat, vagy minden kiskoru gyermek után még 15% többlet, ha azok száma a hármat meghaladja. *A fentt megjelölt kategóriába tartozó bármely hadirokkant, aki esetleg nem látja az előbb megjelölt illetményeket, a csikszeredai Magyar Pártirodájától (Mercuria Civică-Csikszereda) kérheti azt a kérvénymintát, melylyel az őt megillető hadinyugdíj kiutalásáért a hadügyminiszterium nyugdíjosztályához fordulhatik.*

A 80%-os rokkantak részére havi 1000 lejben megállapított nyugdíj kiutalására a folyó év április hó 1-től kezdve életbelépő új állami költségvetés fog rendelkezni.

A 60, 40 és 20 százalékos rokkantak, valamint a hadiözvegyek és árvaik részéről minden egyéni kérvényezés hiába való azon célból, hogy részükre a Casa Generală de Pensii által az 1932. évi szept. 19-iki törvényben egységesített és felemelt hadinyugdíjak fizetessenek. — Erre nézve csak a következő évekbeli állami költségvetések adhatnak felhatalmazást, amit a magyar képviselők és szenátorok kellő időben szorgalmazni fognak.

2. Jogtalan adólevonások a hadinyugdíjakból.

Számos községből panaszolják a hadinyugdíjasok, hogy nyugdíjaikat az adóügyi hatóságok adókba visszatartják. E panaszokra vonatkozólag köztudomásra hozom, hogy a Monitorul Oficial 1932. évi szept. 10-iki 212. számában kihirdetett törvény 34. cikke értelmében a hadi-nyugdíjak semmiféle állami, megyei vagy községi adóba le nem vonhatók és vissza nem tartathatók. Abból a célból, hogy a törvény ezen rendelkezése mindenhol betartassék, Gyárfás Elemér szenátorral együtt külön beadványban fordulunk a pénzügyminiszteriumhoz.

3. Csendőrségi közegek elleni panaszok.

A csendőri közegek által elkövetett büntetőmádsok megtorlása és jövőre való megakadályozása érdekében dec. hó 15-én Gyárfás Elemér szenátorral együtt eljártunk Bukarestben az országos csendőrfőparancsnokságnál, hol a folyton ismétlődő kegyetlen ütés-veréseket és a súlyos sérüléseket igazoló orvosi bizonyítványokat is felmutattuk. A főparancsnokság ígéretet tett arra, hogy szigorú rendeletben utasítja az alantás csendőrfőparancsnokságokat a visszaélések megakadályozására és a megbeszélések során utmutatást adott az esetleges jövőbeli panaszok orvoslása végett teendő lépésekre vonatkozólag is.

E közléssel egyidejűleg kötelességemnek tartom azt a nyilvános figyelmeztetést is, hogy mindenki tartózkodjék a csendőri közegekkel szemben kihívó vagy ellenszegülő magatartásoktól. Mindnyájunknak súlyosan árt az, aki olyan magatartást tanúsít, melyet az állam rendfenntartó hatalma nem tűrhet meg. Legtöbbször a részegség okozza ezt, ami szegyenletes éjszakai orditózásokra, véres verekedésekre és ebből származó csendőri összetűzésekre vezet. A csendőrök által megvert egyének érdekében való panaszaink orvoslását mindig megnehezíti az a hatóságok által emlegetett tény, hogy a részegség sok büntetést idéz elő.

Pál Gábor dr.

országgyűlési képviselő.

JÓ EGÉSZSÉGET!

BOLDOG ÚJÉVET!

DIANA

SÓSBORSZESZ

Külföldi hírek

Az olasz-francia tárgyalások. Hosszu és izgalmas előkészítés után végre a közeli napokban megkezdődtek az olasz francia közvetlen tárgyalások, melyekre Laval francia külügyminiszter maga utazott le Rómába. Már többször irtunk azokról a törekvésekről, amelyeknek célja a két testvér nemzet közötti ellentétek megszüntetése s együttműködésüknek: a latin békének biztosítása. Eddig minden ilyen törekvés eredmény nélkül végződött s most is már újabb kudarcra kezdtek számolni, amikor végre legalább annyira előrehaladt a dolog, hogy a francia külügyminiszter Rómába utazhatott. A tárgyalások három kérdés körül fognak forogni. Egyik az olasz afrikai gyarmatok kérdése, ahol tudvalevőleg Olaszország területi engedményeket kér azért, hogy a világháború befejezte után öt kisemmiszték az átvett német gyarmatokból. Ebben a kérdésben bizonyos az olasz igényeket kielégítő megegyezés. A második kérdés Ausztria függetlenségének nemzetközi biztosítása. Ennek szükségességében mind a két állam egyetért, de nagy vita van abban, hogy mely államok legyenek a függetlenség biztosítói. Franciaország a kisanant államokat is be kívánja vettetni az Ausztriát védő államok közé, míg Olaszország saját magán és Franciaországon kívül csak a szomszédos államokat, tehát Romániát nem, míg Ausztria — amelyet a kérdés legközvetlenebbül érdekel — csak a nagybatalmaknak kíván ilyen megbízást adni, mert, nagyon érthetőleg, csak azoknak tárgyalosságában bizik. Eddig még

nem lehet tudni, hogy az ellentéteket hogyan egyeztetették ki, de mindenesetre kellett valamilyen tárgyalási alapot találni, hogy a közvetlen tárgyalásokat megkezdik. Ugyanez a helyzet a legnehezebb kérdésnél: a közép-európai ügynél, a dunai államok egymáshoz való viszonyának rendezésénél is. Itt a francia felfogás szerint csak a gazdasági kérdésekre lehet tekintettel lenni s ez nyilvánult meg a múlt számunkban említett cseh ajánkozásban is, amely bejelentette Csehország készségét a római hármass meg egyezéshez való csatlakozásra. Viszont Olaszország a politikai kérdések rendezését vagy legalább is a rendezés megindítását is kívánja a dunai államok között s itt első sorban a kisebbségek életlehetőségének biztosítását és más kérdéseket újabb rendezésének előkészítését. Hogy a két ellentétes álláspont kiegyenlítésére milyen módot találtak, azt még nem lehet tudni. De remélni lehet, hogy igazságos és méltányos megoldást találtak s ha ez a remény valóban bizonyul, akkor az 1935. év egy boldogabb korszak kezdetét fogja jelenteni Európa történetében.

Az angol külügyminiszter Rómában. Simon angol külügyminiszter most a délfrancia tengerparton, egyik világfürdőben pihen s megbízható hírek szerint Laval francia külügyminiszter után ő is Rómába utazik. Egészen világos, hogy ez az utazás az olasz-francia tárgyalások ismertett anyagával van szoros összefüggésben, vagyis a dunai államok egymáshoz való viszonyának kialakításában most már az angol diplomácia is részt kíván venni.

Szerezzünk új előfizetőket!!

Uj választójogi törvény Magyarországon. E hó közepe felé fogja benyújtani a Gömbös-kormány a magyar képviselőházhoz az új választójogi törvényjavaslatot. Ez a vidéki kerületekben is biztosítja a titkos választást (a városokban ez már eddig is megvolt) s emellett a törvényhatóságok képviselőtestületének is ad jogot összesen 35—40 országgyűlési képviselő küldésére. Így — a javaslat törvényre emelése után — a következő új választást már az új törvény alapján fogják megtartani. Ugyane törvényjavaslattal együtt egy más törvényjavaslat is tárgyalásra kerül, amely Horthy magyar kormányzónak teljes királyi hatalmat ad.

Vérfürdő Oroszországban. A Sztalin titkárának, Kirovnaék meggyilkoltatását a szovjet kormány tömeges kivégzéssel torolta meg, nemcsak a tettesek, hanem ártatlan hozzátartozók, ezek között kis gyermekek kivégzésével is. Ezenkívül két hajdani bolsevista nagyságot, Zinovjevet és Kamenevet az Ördögzigetekre száműzték, mert őket gyanúsítják a merénylet előkészítésével. Ezek a véres események azt bizonyítják, hogy súlyos ellentétek vannak már a szovjet belső vezetésében is.

A Tállisoarai (Olaszteleki)

kórházsorsjegyek visszavonhatatlanul végső határideje 1935 Febr. 10. Egy sorsjegy ára 25 Lei.

Főnyeremény 100.000 Lei. Összesen 1-15 drb sorsjegy nyer. Csak egy húzás lesz. Mindenki megpróbálhatja szerencséjét egy vagy több sorsjegy vásárlásával.

A sorsjegyek árának és 8 Lei portóköltségnek előzetes bekládése mellett, bárki rendelhet a kórház-bizottságtól **Tállisoara-Olasztelek**, vagy az Unitarius Nők Szövetségénél **Odorheiu-Székeljudvarhely**.

Készül az új költségvetés. Az új költségvetés összeállítása megkezdődött. Valószínűleg hasonló lesz a múlt évéhez, azzal a különbséggel, hogy a hadügy-minisztérium kiadásait növelni fogják, ezzel szemben a többi minisztériumok kiadásait csökkentik. A hadügyminisztérium többlet kiadásainak fedezésére két és fél milliárd lejt fognak fordítani.

Kolozsváron járt a miniszterelnök. Tatarescu miniszterelnök több miniszter-társával és nagy kísérettel politikai jellegű látogatást tett Kolozsváron. A látogatásnak különös jelentőséget adott, hogy a miniszterelnök beszédében foglalkozott a legfontosabb kül- és bel-politikai kérdésekkel. A miniszterelnök erőlyes szavakat használt a békeszerződések módosítása ellen. A kisebbségi kérdésben jót is mondott, de beszédének inkább barátságosan éle volt.

— Nemzeti politikánk nem irányul senki ellen — mondotta. Mindössze a többségi népet akarjuk az őt megillető jogokba helyezni. Türelemmel leszünk más nyelvű és másvallású állampolgárainkkal szemben, nem áll szándékunkban bárkit is üldözni, vagy jogaitól megfosztani. A román nép békében és egyetértésben akar élni mindenkivel. Külpolitikánk is ezen az igazságon alapszik. Keressük a jó viszonyt a szomszédos államokkal, tiszta szándékkal, minden hátsógondolat nélkül munkálkodunk azon, hogy a béke Európának ebben a részében is éreztesse áldásos hatását. Am, ha igazán akarjuk a békét, legfőbb gondolatunk határaink biztonsága

kell, hogy legyen. Mindent meg kell tennünk abban az irányban, hogy hadseregünk mindenkor megfelelőhessen nagy hivatalának. „Mindent a hadseregért!” — így hangzik a mi jövőévi programunk.

Rátérve az erdélyi városok kérdésére, a következőket jelentette ki:

— Az erdélyi városok mindig román városok voltak. Soha egy pillanatig nem szüntek meg román jellegűeknek lenni.

A miniszterelnök hangoztatta, hogy az erdélyi román elem támogatása a kormány egyik legfontosabb tevékenységét fogja képezni. Különösen a városokban lakó román elem szorgalmas gyámolításra, mert — szerinte — itt nyilvánított meg leginkább az elnyomás politikája.

Lelkes munkát fejtenek ki a nagyszébeni magyarok. Nagyszében városában hatezer magyar lakik. Ez a csekély számú magyarság azonban lelkes nemzeti munkát fejt ki. A szomszédos szervezettek útján minden magyar ember be van szervezve a Magyar Párt köteleibe. Népirodát tart fenn Szébenben a Magyar Párt és a népirodába Révész Béla orvos és dr. Kóbori ügyvéd ingyen adnak felvilágosítást orvosi és jogi kérdésekben. A Polgári Körben dícséretes művelődési élet folyik. Nagyszében város kis számú magyarsága példát mutatott, hogy összetartással és áldozatkészséggel a legnehezebb időkben is lehet hasznos működést kifejtetni.

Újból szerződést kötött a kormány a Skoda-céggel. Mint ismeretes, a Skoda-céggel kötött fegyverszállítási szerződést botrányos körülmények között felbontották. Skodaék bukaresti

igazgatója, Zeletzki börtönben ül, a szerződés körülményeit pedig parlamenti vizsgálóbizottság mérlegeli. Mindez azonban nem volt akadálya annak, hogy a kormány most új szerződést kössön Skodaékkal. Többheti tárgyalás után a kormány megkötötte Skodaékkal az új fegyverszállítási szerződést.

Maniu rejtélyeskedik. Maninék hivatalos lapjában, a România Nouában cikk jelent meg Maniu jövőévi terveire vonatkozólag. A cikk azzal a rejtélyes bejelentéssel végződik, hogy Maniu, amikor a nemzetnek szüksége lesz az ő szavára és jelenlétére, meg fogja tenni kötelességét.

Nagy lelkesedéssel folyt le a Magyar Párt gyergyószentmiklósi gyűlése. A Magyar Párt gyergyószentmiklósi gyűlésén tartották beszámolóikat lelkes közönség előtt Gyárfás Elemér szenátor, Willer József és Pál Gábor képviselők. Gyárfás Elemér beszédével lapunk más helyén foglalkozunk. Pál Gábor felsorolta a székelység sérelmeit és tiltakozott a csendőri erőszakoskodások ellen. Willer József az erőszak és gyűlölet politikája ellen beszélt. A gyergyószentmiklósi gyűlésen nagy számban vett részt Gyergyószentmiklós és a környék magyarsága. A jelen voltak lelkes ünneplésben részesítették a magyarság vezetőit.

Gyárfás Elemér, magyar szenátor a megértés politikáját hirdeti. A „Magyar Nép” utóbbi számaiban irtunk róla, hogy a Magyar Párt a parlamentben a magyar kisebbségi kérdés rendezését kérte. Azt is jeleztük, hogy az ügyvel kapcsolatban történtek már lépések. A tulzó irányu román nemzeti sajtó az ügyvel kapcsolatban sorozatos

támadásokat intéz a magyar kisebbség ellen. Gyárfás Elemér szenátor közlebről tartotta meg beszámolóját Gyergyószentmiklóson. A beszéd vitába szált a talzó román nemzeti irányzatnal. Gyárfás Elemér Maniu és Stelian Popescu gyűlölet elméletével szemben a megértés politikáját hirdette. Nagyjelentőségű beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Rendületlenül himünk kell abban, hogy elkövetkezik a barátságos megértés s a mostani zavaró jelenségek fölött a jobb belátás lesz urrá.

— Minthogy ez elsősorban nem tőlünk függ, addig is, míg a megértés elkövetkeznék, bizzunk népünk életerejében, védjük és őrizzük meg azt a jobb időkre s példás egyetértésben, testvériszeretettel mutassuk meg, hogy megérdemeljük azt a helyet, melyet elfoglalunk s melybe bele vagyunk nőve a hegyek és völgyek között.

— Ha innen kiszakítanak, mi is elpusztulunk, de kopárak maradnak a völgyek és hegytetők is.

— Hinnünk kell, hogy ezt senki sem akarja!

Hírek

Beköszöntött a tél! Január hónap első hetében az enyhe időjárás hidegebbre fordult. Sok helyen havazott, a hegyvidéket hó borítja. A gazdákra nézve az időjárás kedvező, mert a hó az őszi vetések rendes fejlődését elősegíti és az egereket pusztítja. Sok helyen karácsony és újév között még vetettek a gazdák.

A király újévi beszédéből. Közöltük, hogy Bukarestben megtörtént az új királyi palota felszentelése. Az üdvözlő beszédek elhangzása után a király tartott beszédet. Beszédében az erkölcs értékének visszaállítását tette a kormány kötelességévé.

A pápa szózata. A pápa újévi nyilatkozata különös figyelmet érdemel. A Szent Atya a konzisztórium díszteremben fogadta a bibornokok testületét. Az üdvözlő beszédek után Pius pápa a következő szózatot intézte a bibornokokhoz:

— A béke mindenkor az egyháznak legőszintébb óhajta volt. Dívatos jelszó ma, hogy akinek a béke akar, készüljön fel a ka-

borura, mert csak így lehet biztosítani a békét. Reméljük, hogy ez őszinte törekvés, különben szörnyű volna a valóság. Krisztus születése napján a katolikus egyház azt óhajtja, hogy azokat, akik gyilkosságra, borszalma- és vérontásra készülődnek, szándékuk végrehajtásában akadályozza meg a jó Isten.

Nincs még elfintézve a brassói unitárius templom ügye. Közöltük, hogy a brassói unitárius templom építését a hatóságok megszüntették. Azóta a kormány részéről történtek ígéretek az ügy méltányos rendezésére, sajnos azonban a mai napig, sines a kérdés rendezve. A brassói unitárius egyházközség közgyűlést tartott a templomépítés ügyének megbeszélésére. A közgyűlés jóváhagyta az egyház vezetőségének eddig tett intézkedéseit. A béke és nyugalom biztosítása érdekében hajlandó engedményeket tenni, ragaszkodik azonban jogainak érvényesítéséhez.

Magyarországon kinyitlak a vadrózsa bokrok. A budapesti rádió érdekes hírt közölt. A szokatlanul meleg téli időjárás következtében sok helyen nyílnak

a virágok. Nagykőrös határában a vadrózsa bokrokon is virágok nyílottak.

Meghalt Antal Géza dunántúli református püspök. Antal Géza dunántúli református püspök meghalt. Antal Gézát hatvankilenc éves korában ragadta el a halál hívei köréből.

Leszállítják a vasúti jegyek árát. A karácsonyi ünnepek alatt tett kedvező tapasztalatok hatása alatt, amikor a csökkentett vasúti tarifa miatt a vasút bevételei lényegesen emelkedtek, a vasút igazgatósága elhatározta, hogy a vasúti jegyek árát leszállítja. Egyelőre úgy tervezik, hogy a vasúti jegyek árát negyven százalékkal szállítják le, vagyis a száz lejes jegy ára hatvan lej lesz. A kérdésben rövidesen dönteni fog a vasút igazgatósága.

Megkezdődött a kisebbségi postások elbocsajtása. A román nyelvvizsgán elbukott magyar, kisebbségi postások végzeté bejeljesedett. Minthogy a vizsga nagyon nehéz volt, száz közül alig 6—7 embernek sikerült eredményt vizsgázni. Az elbukott postások elbocsajtása megkezdődött, egyelőre a szolgák kapták meg a felmentést. Az Országos Magyar Párt vezetősége megtette a szükséges lépéseket a magyar postások megvédésére.

Amerikában nagy fagy van. Európában a karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával az időjárás inkább őszi volt. Csupán Észak-Európában voltak nagyobb havazások és mérsékelt fagyok. Berlinben például évok óta most ünnepeiket először fehér karácsonyt. A hó azonban néhány nap alatt ott is elolvadt. Ezzel szemben Észak-Amerikában fagyhullám pusztít. A fagy következtében több-

száz ember meghalt. Növelte a bajt, hogy a fagy óránként száz kilométeres sebességgel száguldó szélvisszel és jégviharral közöszökölt be. A hőmérséklet Észak-amerikán több helyen negyven foknál is hidegebb volt. Ilyen hideg nálunk soha sem szokott lenni. A legerősebb hideg nálunk legfeljebb 35–36 fokos hőmérsékletet ér el.

Ford bizik a gazdasági élet fel-
lendülésében. A világ egyik legnagyobb gyárosa, Ford kijelentette, hogy a mostani gazdasági válságnak nincs indokolt alapja. Ezért bizik abban, hogy a gazdasági élet fokozatosan javulni fog. Ez az év a teljes javulás jegyében fog lefolyni.

Szomoru karácsony Harasztoson. Torda közelében levő Harasztos község kulturházában karácsony második napján műsoros tánemulatságot rendeztek a református magyarok. A mulatságot megzavarták Inocan Jean, Inocan Vasile és Serban Josif verekedő természetükről híres, községi legények. Általános verekedés támadt. A falu Moldovan Iulian nevű bírójának igyekezett lecsendesíteni a legényeket. Erre késsel és revolverrel támadtak rá. Moldován ekkor Inocan Vasile megütötte. A felbőszült ifjuság Inocan Vasile-t és Serban Josifot botokkal agyonütötte. A helyszínen meghaltak. Inocan Jean a tordai kórházban halt meg. A verekedésnek több sebesült áldozata van. Az ügyesség letartóztatta Biró János lelkészt, Moldovan bírót és tízenkét harasztosi legényt. Így lette tönkre három verekedő legény Harasztos község lakosságának karácsonyát.

**A "MAGYAR NÉP"-et
terjesztési magyar kötelesség!**

Farkascsordák pusztítanak a Regátban. A brailai moesarak vidékén farkascsordák jelentek meg. A farkasok sok juhot és háziállatot téptek szét. Egy község határában egész juhnyáját felfaltak, a juhász csak úgy tudott megszabadulni a biztos haláltól, hogy fára mászott.

Megkezdődött az ifjuság katonai kiképzése. Közöltük lapunkban, hogy a 18–20 éves ifjak előzetes katonai kiképzésben fognak részesülni. A kiképzés a járási székhelyeken mindenütt megkezdődött. Több helyen ünnepegek keretében indult meg az ifjak kiképzése.

Véres bankrablás volt Budapesten. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Szabadságtéri helyiségébe egy délelőtt három rabló tört be. A rablók revolverrel szögezték a tisztviselőkre és pénzt követeltek. A tisztviselők és a rablók között tüzharc fejlődött ki. Közben a rablók látták, hogy nem tudnak eredményt elérni, elmenekültek. A támadásnak három halálos és több súlyos sebesült áldozata van. Jelentő a magyar rendőrség ügyességére, hogy a merénylőket huszonnégy óra alatt elfogta.

Súlyos szerencsétlenséget okozott a bányamozdony robbanása Amerika egyik bányavárosában a bányavonat mozdonya felrobbant. A robbanás következtében a vonat három kocsija teljesen összetört. A robbanás alkalmával husz bányász meghalt.

Nem szabad a mozgó vonatról leugrani! Az okiráltságbeli Janca állomáson egy bukaresti uriaszony nem várta meg, míg a vonat megáll, hanem leugrott a mozgó vonatról. Elcsuszott a földön és koponyája megrepedt. Súlyos sebesülése következtében meghalt.

Tüzifa hiány van az Okiráltságban. Az Okiráltság egyes vidékein nincs elegendő tüzifa. Soroca megyében az összes kórházakat be kellett zárni, mert nem tudják a szobákat fűteni.

Aranycsempészes folyik Nagybánya vidékén. A hatóságok megállapították, hogy a Nagybánya környéki aranybányákból sok aranyat csempésznek külföldre. Az aranyat erre a célra megfűrt botokban, házilag készített kolbászban, vagy kenyérben viszik át a határon. Ilyen aranycsempészes megakadályozására törvényt fognak hozni, amely csempészeket szigorúan fogja büntetni.

Halálos szerencsétlenség erdő-
lés közben. Bács Lajos és Bács Ferenc, csikszentdomokosi lakók a Loesogó nevű erdőből fát szállítottak a községbe. Egy hatalmas fatörzs megesuszott és mind a két testvért elütötte. Bács Lajos azonnal meghalt, testvére pedig két napi szenvedés után a kórházban halt meg.

Tűz pusztította el Botosaniban a hadkiegészítőparancsnokságot. A botosani hadkiegészítőparancsnokság épületében tűz ütött ki. A tűz gyorsan átharapódzott a szomszédos épületekre és istállókra. A tűz következtében több épület leégett és sok állat elpusztult a lángok között.

Tolvajok veszélyeztetik a szilágymegyei vásárok biztonságát. A szilágysomlyói vásáron több embert loptak meg a zsebmetszők. Egy szécsi asszonytól elloptak kilencszáz lejt, amit malacokért kapott. Egy perecsenyi embertől ötszáz lejt loptak el. A szilágymegyei vásárokon a hasonló lopások nagyon elharcosodtak, legutóbb a zilahi nagyvásárban is több vásáros embert elcsúsztattak meg a zsebmetszők.

Hatalmas farkast lőttek Gelencén. Közöltük lapunkban, hogy Gelence vidékén sok kárt okoznak a farkasok. Most végre sikerült egy hatalmas kifejlett nyósfén farkast lelőni.

Tüzeset Csikban. Gyergyóremetén leégett Puskás Lajos és Puskás Árpád gazdálkodók csütre. Arra gyanakszanak, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

Nagy szerencsétlenséget akadályozott meg Londonban egy szakácsnő. A londoni repülőtér közelében motorhiba miatt egy repülőgép lezuhant. A gép egy közeli házra esett, amelyet teljesen rombadöntött. A repülőgépnek a benzintartánya éppen a konyhában égő gáztűzhely fölé került. A konyhában dolgozó szakácsnő pillanat alatt átlátta a helyzet veszedelmes voltát és elzárta a gázesapot. Ezzel megakadályozta, hogy a repülőgép benzintartánya felrobbanjon. A balosét így aránylag nagyon szerencsésen végződött. A repülőgép utasai és a ház lakói könnyebb sérülésekkel kerültek ki a szerencsétlenségéből. Ha a szakácsnő rendkívüli lélekjelenlétével nem zárta volna el a gázesapot, óriási robbanás következett volna be, amelyik a környék házeit is veszélyeztette volna.

Módosítják az adózási rendszert. A pénzügyminiszter az elmúlt év tapasztalatainak a figyelembe vételével új adózási rendszert szándékszik bevezetni. A februárban összeülő parlament elé kész tervezetet fognak terjeszteni az adózás mai rendszerének megváltoztatására.

Borzalmas szerencsétlenséget okozott a patkányméreg. Kahán József, szatmári kereskedő és családja süteményt ettek ebédre. Evés közben a süteményt nem találták elég édesnek, kivitték a

konyhába és megeukrozták. Rövid idő múlva az egész család rettentő kínok között fetrengett. Az történt ugyanis, hogy a konyhában cukorpor helyett cukorporral vegyített patkánymérget hintettek a süteményre. A mérgezett embereket kórházba szállították, Kahán Józsefen azonban nem lehetett segíteni, meghalt. A többi családtagok egészségi állapota javulóban van.

Lezuhant egy román repülőgép Németországban. Frimm és Dumitrescu, román repülők Ausztráliába akartak repülni. A repülőgéppel először Párizsba indultak, hogy a gyárban, ahol a repülőgép motorját készítették, ávizsgálják a motort. Németország területén 1800 méter magasságból a repülőgép lezuhant. A szerencsétlenség alkalmával Frimm ejtőernyővel kinyugrott, Dumitrescu meghalt. A két repülő a kormánytól egy millió lej segélyt kapott a nagy vállalkozás anyagi támogatására. Tapasztalt szakértők előre megjósolták, hogy a két repülő tervem fog sikerülni, mert a gép nem alkalmas tengerentúli repülésre.

Gyilkos esendőr. Rámnicul-Sărat közelében egy ittas esendőr lelőtte Dobro Stanislav földművest, mert nem akarta felvenni szekerére. Mivel a vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a csendőrörjárat minden tagja ittas volt, elrendelték az egész járőr letartóztatását.

Halálos rugás. A nagykarolyi állomáson lovakat vagoníroztak be. Bevagonírozás közben Rácz György napszámost egy ló hasbarugta. Rácz azonnal összeesett és meghalt. A szerencsétlen ombort felesége és három gyortneke gyászolják.

Intimitások a színészfőről. Sok intimitást, pletykát közöl a budapesti színészekről a Déli báb új száma, amely száz oldal terjedelemben, változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Képes rádióműsorokat, színházbeszámolókat, remek filmrovatot, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt és ezer más érdekeset közöl a közkedvelő színházi képestap.

A szerkesztésért felelős
GYALLAY DOMOKOS

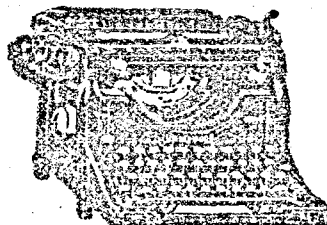
Minden községben adják elő a műkedvelők a „DÜSGAZDAG”

című bibliai színdarabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szerezhető meg.

Ha sikert akar elérni, hirdessen a „MAGYAR NÉP”-ben!

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek várni árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító készülékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépéből nagy raktár.

Körmendy Mihály

CLUJ-KOLOZSVAR

Strada Regina Maria, volt Deák Ferenc u. 25. szám. Telefon 0-51.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan élhet meg egy háromholdas kishirtokos?

— Fövelje a lóhereszéna termését! —

Mielőtt rátérnék a lóhere-széna okszerű termelésére, válaszolok a „Magyar Nép” szerkesztőségéhez intézett több kérdésre.

A *Hogyan éljen meg egy három holdas kishirtokos?* című cikksorozatomban főleg az egész kisterjedelmű föld okszerű kezelését tárja az olvasó elé, amelynek egyes tételei a nagyobb birtokon is elvégezendők, de egészen más beosztással. A mostani cikksorozat után a nagyobb, mondjuk egy 10 holdas birtok beosztását és kezelését fogom tárgyalni, amelyből úgy a 8 holdas, mint a 20 holdas gazda is átszámíthatja a beosztást a földjének nagysága szerint.

Erdély mezőgazdaságra használt területének $\frac{1}{5}$ -öd részében a vörös here, vagy ahogy általánosan hívják a lóhere jól terem. Az erdélyi lóhere mag meg épen híres és nagyon keresett az európai piacon.

A lóheretermelésnél a gazdák eddig rettenetes nagy hibát követtek el azzal, hogy a vetőmagot a piacon szerezték be. Állításom megvilágítására elmondom a piaci lóhere vetőmag származását.

Tél vége felé megindulnak az ugynevezett lóheremag kereskedők és a nagyobb gazdaságoktól és cséplőgéptulajdonosoktól megveszik a másod és harmad osztályu lóhere magot, ami kikerült mint hulladék az ősszel eladott első osztályu magból. Ezt összekeverik, egy szelelő rostán átengedik és kész a piaci áru. Ha ilyen magot alaposan megvizsgálunk, azt találjuk, hogy 80%-a gaz, aranka, murók és az ugynevezett hazug fűmag, vagyis az útifű apró, vörös magja. Ebből a vetőmagból kedves gazdálársaim nem várhatunk szép lóherét, hanem csak gázt.

A lóhere vetőmagot vagy megbízható gazdálársunktól, vagy a mezőgazdasági kamarák és a megyei gazdasági egyesületek útján szerezzük be. Ha szövetkezetünk van, úgy természetesen az szerzi be az ugynevezett plombált magot. Az ilyen magot drága tisztító gépekkel takarították meg.

A lóherét tavasszal a buza közé vetjük el. Természetesen az egyenletes sűrűségű gépvetés volna a jó, de erről sajnos, nem is tárgyalhatok, mert a kisgazdák 98%-a kézzel veti el a lóheremagot. Arra minden esetre vigyázzunk, hogy gyakorlott jó vető végezze a vetést, mert csak így lesz egyenletes sűrűségű lóherénk. *Jóminőségű magból 12 kg lóheremag szükséges egy kataszteri holdra.*

A vetés idejét úgy válasszuk meg, hogy a lábhoz ne ragadjon a föld, mert akkor sok magot össze szed a lábbelink és ez mind egy csomóba marad a lehullt sárral. Harmat vagy eső felszáradása után kell vetni. Kora tavasszal kell elvetni a lóheremagot, mielőtt a buzáink bokrosodásnak indulna, mert különben sok mag fentmarad a levelek tövében. Azért is jó a korai vetés, mert kora tavasszal sok nedvesség van a földben és több esőre van kilátás április hónapban, így a vetés sokkal biztosabban kikel. A fiatal vetésnek legnagyobb ellensége a szárazság.

A tarlóherét rendszeren szeptember vége felé lekasálják és azután legeltetik. Arra vigyázzunk, hogy tulkésón ne kasáljunk (október 15. után), mert a fiatal lóherésnek jól megerősödve kell bemennie a télbe. Természetesen ugyanez áll a legeltetésre is: október közepétől ne legeltessünk! *De különösen ne engedjük állatot a lóherénkbe, ha az süppedős, mert ahová az állat lépett már és benyomta szegény növényt 8—10 centi mélyre, az onnan többé nem tud kihajtani.*

Tavasszal boronáljuk meg a lóherést, mert olyan jó hatással van rá, mintha megkapálnók. Ugyanesak boronáljuk meg az első kasálás után is a herésünket, mert ezt a kevés munkát is nagyon meghálálja.

Nagy ellensége lóherésünknek az aranka vagy fecske fonál, ahogy sok helyen hívják. Ez a növény olyan, mint az állatoknál a rüh, a szegény növények nedvét elszívja és ezáltal megöli. Ahogy észre vesszük lóherésünkben azonnal kasáljuk ki a foltot, tegyük zsákba

vagy lepedőbe és vigyük haza és etessük fel az állatainkkal. Vigyázzunk nagyon, mert ha csak egy szál aranka is leesik munkaközben a lepedőről a lóherére, az ott megkapaszkodik és tovább fojtatja gyilkoló munkáját.

Kisgazdatársaim a lóhere-széna készítésénél rendszeren ott követik el a nagy hibát, hogy nagyon elkésve fognak a lekaszáláshoz. A hiba kettős, mert egyfelől az előregeedett here szárításánál a legértékesebb rész, a levélzet legnagyobb része lehull és csak a szárazakat hordják be, másrésztől csak a fiatalon lekaszált lóhere szénának van nagy tápláló értéke. Kedves gazdatársaim véssék jól emlékezetükbe, hogy amikor a lóherés virágozni kezd, azonnal kaszáljanak, mert ha valamivel kevesebb is lesz mennyiségre a szénájuk, de tápláló értéke sokkal nagyobb lesz. Inkább adjunk a téhennek kevesebb, de tökéletesen megemészthető takarmányt, mint sok öreg kórót, amelynek megrágásához és megemésztéséhez éppen annyi erő szükséges, mint amennyi a szénában volt és így tejtermelésre csak nagyon kevés marad.

Ha a lóheréről elmondottakat szem előtt tartjuk kedves gazdatársaim, úgy egy hold földről 20 métermázsza lóhere széna helyett 35—40 métermázsát fognak hazavinni és mennyi gondtól fognak megszabadulni, mert lessz mivel kiteleljék a marhájukat, lessz trágya bőven, amit ha jól kezelnek, akkor lessz buza és kukoricatermés.

Bodor Kálmán.

Mit tanulok Dániában?

Uj Dániának, Grundtvig, egy sokoldalú ember, pap, költő, történész, fektette le az alapjait. Ő volt a dán népfőiskolák megalapítója s ez intézmény szerepe a dán népjellem kialakításában fölbecsülhetetlen.

Százötven esztendővel ezelőtt született egyikében azoknak az alacsony szalmafüdeles, szőlővel befuttatott lelkési lakokba, amelyek ma is annyira jellemzik a dán falvakat. Érdekes nyomon követni az ő lelki kialakulása történetét. Gyermekkorra boldog volt, de szabadsághoz szokott természetét sokat szenvedett később a „halott iskolákban“, ahogy ő nevezte például azt az árkus-i tanítást, ahol a legfőbb kötelesség a kató meg tanulása és az örökös templomba járás volt. Nem lehet csodálni, hogy korán kiábrándult az életből s aki a koppenhágai egyetemre fölkerült akkori fiatal Grundtvigot ismerte, aligha gondolta volna, hogy ebből az ifjúból a dán nép egyik legnagyobb embere válik.

Aki azonban magában hordozza a magasabb élet tűzét, az előbb-utóbb magára talál. Grundtvig nagy erővel vetette bele magát a dánok ősi történelmi tanulmányozásába. Csodálkozva fedezte föl, hogy az ősi dánok, a Vikingek és utódok, mekkora életérővel, roppant tevékenységgel éltek életüket. Mi okozhatta, hogy az utódok annyira közönyösök lettek? Vagy talán, úgy kell ez legyen, a halott közönyösség csak a várost és

a művelt középosztályt jellemzik? A falvakban ma is ott kell, hogy legyen az őserő — talán szunyadozva, de azt föl lehet ébreszteni. Ettől az időtől kezdve Grundtvig teljes figyelme a falusi nép felé fordult s minden erejével azon volt, hogy azt fölébressze, új életre keltse.

Arra a meggyőződésre jutott, hogy bárki csak azáltal válik teljes emberré, erőteljes egyéniséggé, ha magáévá teszi nemzete teljes szellemi örökségét. A dánnak ismernie kell a dán történelmet, a dán irodalmat, az ősök szokásait, nagy embereik élettörténetét. Kifogyhatatlan vízü kut a nemzeti történelem, amelyből mindig új élet-erőt, lelkesültséget lehet meríteni.

Mindjárt nekilátott; irt, könyveket adott ki. Abban az időben, ezelőtt százhusz esztendővel, a művelt emberek nem irtak könyveket, vagy verseket a dán falusi nép köznapi nyelvén. A cifra, tanult nyelvén irt dolgokat pedig a falusi nép nem értette meg. Grundtvig tehát a verseit és történelmi tanulmányait a nép élő nyelvén írta. Igaz, hogy ezzel magára haragította a tudósokat és az egyházat, annyira, hogy 32 éves korában őt lelkési állásától is megfosztották s a népet könyvei olvasásától eltiltották. De ezzel az ő munkáját meg nem akaszhatták. Az arisztokrácia és a papság, az akkori Dánia vezetőosztálya, nem azért haragudott rá, mert ő a nép köznapi nyelvén irt. A baj az volt, hogy Grundtvig a népben látta a nemzet legfőbb erejét s a

Hogyan? ... Igen, igen! Csakis

segít biztosan és azonnal! — mert mindig fényesen bevált!

Rheuma / Újéidőzsába / Ideg- és főfájás
Köszvény / Spanyolnátha / Maghüülés esetén

A Togal-tabletta erős húgysavoldó és baktériumölő hatása. Idült esetekben is fényesen bevált!

Togal semmivel sem pótolható! — Togal biztosan segít! Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 52. — és Lei 130. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

nép magára ébresztésével, nagyobb szabadságra való törekvésével veszélyeztette az arisztokrácia és a papság hatalmát. Viszont az is érthető, hogy ez időtől kezdve a nép úgy hallgatott reá, mint igazi vezetőjére.

Grundtvig azonban hamar belátta, hogy az írott szó, a könyv nem elég a nép nevelésére.

Ahhoz az *élő hatás* kell, olyan iskolák alapítása, amelyekben a tanítók közvetlen, baráti érintkezésükkel, a tanulókkal való együttéléssel hatnak az ifjakra. Olyan iskolákra van szükség, amelyekben a sok tanulással nem ölik el az ifjak lelkét, hanem ahol az ifjakat a tapasztaltabb tanítók bevezetik az *igazi életbe*.

Terveket dolgozott ki. Az akkori dán király, VIII. Keresztély hamar felfedezte, hogy Grundtvig céljai mekkora előnyére válhatnak a nemzetnek. Pártfogás alá vette az „Életre nevelő királyi iskola” tervét. A közoktatásügyi miniszter azonban ellene szegült s a király halála véget vetett a reménységnek.

Grundtvig maga ténylegesen soha nem alapított egyetlen népfőiskolát sem Ő csak a terveket dolgozta ki és az elméletet. Ezek a tervek azonban olyan jók voltak, hogy azok alapján, föllelkesülve a lehetőségeken, nemsokára többen is kipróbálták. A népfőiskolák terve valósággá változott. De erről majd a következő alkalommal.

Mészáros.

Balázs Ferenc

A budapesti tavaszi mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár a magyar mezőgazdasági ujjáéledését fogja hirdetni.

Széchenyi István gróf, a Legnagyobb Magyar 1830-ban alapította az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet és ez már működésének első esztendejében, 1830-ban rendezett Pesten országos „állatmutatást”, amelyet utóbb még számos állat- és terménykiállítás követett. Így az 1885. évi és 1896. évi országos kiállításon, valamint több nagyobb vidéki kiállításon az OMGE rendezte a mezőgazdasági termény- és állatbemutatókat, 1881-től kezdve pedig évről-évre rendszeresen meg tartja Budapesten tavaszi tenyészállatvásárát, amely kereteiben és kiállított anyagában egyre jobban bővült és terjeszkedett úgy, hogy fokozatosan a mezőgazdasági termelés valamennyi ágát felölelte és így tenyészállatvásárból országos me-

zőgazdasági kiállitássá fejlődött.

Noha az OMGE tavaszi kiállításai már hosszú évek óta általános mezőgazdasági jellegűek, mégis egyik legfontosabb feladatuk az országnak kitűnő tenyészállatanyaggal való ellátása és a tenyészállatnevelés terén elért haladásnak díjazással egybekötött összehasonlítás céljából való évenkénti bemutatása. Minthogy pedig a gazdaságok tenyészállatszükségletük legnagyobb részét az első tavaszi hónapokban szokták beszerezni, az OMGE kiállításait — jóllehet már kiemelkedtek a tenyészállatvásár kereteiből — továbbra is tavasszal, rendszerint március utolsó hetében, 1935.

évből március 21-től március 26-ig rendezti. Az ezévi kiállítás különösen tanulságos lesz abból a szempontból, hogy a magyar mezőgazdaság életképességét fogja bizonyítani, számot fog adni arról, hogy

szülőssé változott gazdasági viszonyok között a magyar gazdák tudományos felkészültséggel és nagy gyakorlati érzékkel folytatják gazdálkodásukat, igyekeznek minél jobbat, de a lehetőséghez képest minél kisebb költséggel termelni. A most következő kiállításnak minden előző évit meghaladó minőségű anyagát már ennek a törekvésnek az érvényesítésével produkálták a magyar gazdák. A kiállításnak máris biztosan remélhető szép sikere tehát a mezőgazdasági termelés alkalmazkodóképességének diadalát fogja jelenteni.

Tejszövetkezet alakult Csikesekefalván. Mátyás József csekefalvi közbirtokossági elnök lelkes munkájának eredményeképpen Csikesekefalván megalakult a tejszövetkezet. Az alakuló gyűlésen a magyarság vezetői közül sokan vettek részt,

Uj alapokra kell helyezni a mezőgazdasági értékesítést! A király ujévi beszédében hangsúlyozta, hogy minden erőt a termelés jövedelmezővé tételére kell fordítani. A mezőgazdaságot új alapokra kell fektetni a piac követelményeit tartva szem előtt. Rámutatott a király, hogy a munka helyes elvégzésével és szervezésével a jövedelmezőséget nagy mértékben lehet fokozni.

A gyakorlati tapasztalatok alapján PEKK alkalmazásai a következők:

PEKK alkalmazására szükség van az olyan esetekben, midőn a rendelkezésre álló takarmányban kevés, vagy hiányzik a D-vitamin. Csakis a zöldtakarmány, a száraz takarmányok közül pedig a kitűnő minőségű réti széna, lucerna- és lóhereszéna tartalmaz a tápláló anyagok mellett elegendő sokat és vitaminokat (teljes értékű takarmányok). A többi takarmány azonban D-vitamint vagy egyáltalán nem, vagy csak alig tartalmaz.

Ezek szerint a szemeseleség, dara, korpa, takarmányszer, stb. etetésénél a hiányzó vitaminok pótlásáról,

PEKK, D-vitamin készítménynek a takarmányhoz való bekeverésével gondoskodnunk kell.

Leginkább szükséges PEKK-el kiegészíteni a különböző fajú vemhes állatok takarmányát különösen a vemhesség második felében), hogy az anyában erőteljes magzat fejlődjön ki s ezáltal életrevaló újszülött jöjjön a világra.

Szojtató anyaállatoknál PEKK jelenléte a takarmányban vitamindus tej termelésére vezet, ami által a betegségeknek ellenálló, erőteljes, fiatal állat zavartalan fejlődését biztosítjuk.

Elválasztott fiatal állatoknál megelőzhetjük az angolkórt és bőrbajt, fokozhatjuk ellenálló-képességüket és elősegítjük fejlődésüket.

Hízó állatoknál megelőzhetjük a lesántulást és lábzsugort.

PEKK alkalmazásával rövid idő alatt meggyógyíthatjuk az angolkórt, csontlágylást és bőrbajt, továbbá a nyalakodást, gyapjurágást, tolltépést, stb.

A PEKK beszerzési helyéről, lapunk kiadóhivatala ad bárkinek felvilágosítást.

Ebrednek Udvarhelymegye iparosai!

A gyorsabban lüktető élet megköveteli a gazdától és az iparosoktól egyaránt, hogy érdekes csoportokba állva, könnyítsenek a termelés munkáján.

Ezen figyelmeztető életszót megértve, Udvarhelymegye gazdái már előbb megalakították és munkába indították a „Siculia” Gyümölcsstermelési és Mezőgazdasági Szövetkezetet. Ez a tél folyamára 4 gyümölcsstermelési tanfolyamot készi-

CSAK EZ A VALÓDI
DISTOL
GYÖGYITJA MEG BIZTOSAN A
METELYKÓRT

Ára darabonként 10 Ft.

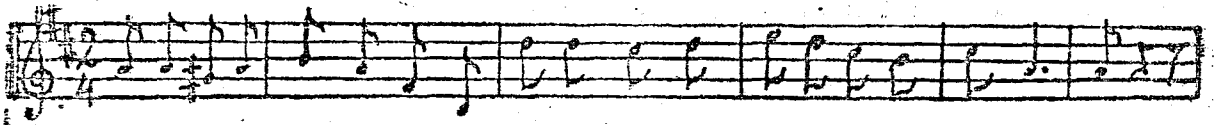
Székely dalok és dallamok.

I. Lapi, lapi, cserelapi...

T. Székely, máradellen.

(Nóta.)

Gyűjtötte és kottába szedte: Székely József Világos.

1. La - pi, la - pi, cse - re la - pi. Gye - re ró - zám hoz - zám lak - ni, tyu - ha - ja!

1. Mert ha nem jössz hoz - zám lak - ni. El - her - vad a cse - re la - pi, tyu - ha - ja! —

2. Szentbráni hármás hafár.

Bolond, aki lányokhoz jár, tyuhajja!

Mert én menyecskékhez járok.

Firos csikos párnán hálók, tyuhajja.

3. Maros partján van egy malom.

Banatot örönek azon, tyuhajja!

Nekem is van egy bánatom:

Ode viszem a lejáratom, csuhajja!

felt elő: most pedig a vármegye iparostársadalma indított mozgalmat a „Concordia” Ipari Szövetkezet létrehozása érdekében. Az eszmét életrekellette az Udvarhelyi Polgári Önképző Egylet szabad liceumi előadásainak sorozatában Gyerkes Mihály ny. ig. tanító által tartott: „Merre tájékozódjunk ipari készítményeink értékesítése végett?” című értekezés, mely számtalan élő példával megvilágította a mai nehéz viszonyok között is, a jobb jövődelem szerzés útjait, köztük elsősorban a szövetkezés nagy horderejét.

A szabadoktatási hallgató-ság egyértelmű megnyilatkozása folytán, a Polgári Önképző Egylet választmánya behatóan foglalkozott az ipari szövetkezet megszervezésének ügyével és annak mentől szélesebb körben való munkába indítására felkérte az Ipari testületet s általa az iparistársulatokat. A szervezkedési lelkes munka így az egész vonalon beindult, s mindenki bizalommal néz a további fejlemények elé, hogy a vármegyei gazdák szövetkezetének testvére: az iparosok ter-

melő, beszerző és értékesítő szövetkezete is mentől előbb, sikeres eredményekkel életre jöhessen.

Megtiltották a zab és árpa kivételét.

A kormány intézkedése következtében zabot és árpát nem szabad külföldre szállítani. Csupán azokat a készleteket adhatják el a kereskedők külföldre, amelyek eredetileg ezzel a céllal voltak közraktárakban elhelyezve. Az intézkedés következtében valószínű, hogy a zab és árpa ára megdrágul.

Aránytalanul drágulnak az ipari cikkek. A lej értékének külföldi viszonylathoz való csökkenése következtében a legtöbb ipari és kereskedelmi árunak az ára megdrágult. A drágulás kö-

rülbelül harminc százalékos. A drágulás nagyon kellemetlenül érinti a gazdákat, mert a gazdasági termékek ára egyáltalában nem áll arányban az ipari és kereskedelmi cikkek árával. A helyes az volna, ha a mezőgazdasági termékek ára is harminc százalékkal megdrágulna, mert így érvényesülne az arányosság elve a piacon.

Milyen álmot parancsolt? Az orvostudomány legújabb felfedezése: a kormányozható álom. Bárki tetszés szerint rendelhet álmot. Erről a csodálatos felfedezésről érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett egy csereg pompás cikket, riportot, kézet száz képet, valamint folytatásos regényt talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Juhok, szarvasmarhák **májmelelybelegységét** biztosan gyógyítja: **EGGER-féle**

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

SÜVÖLT A SZÉL.

Süvölt a szél, fagyos ágon

Gubbaszkodik a madár.

Gubbaszkodik, álmodozik:

Hol a tavasz, hol a nyár?

Hová lett a zöld lomb, virág,

Meg a tarka pillangó?...

Süvölt a szél, esörög a jég,

S nagy pelyhekben hull a hó.

Zsendice és a pipája.

Zsendice nem szeretett semmit és senkit annyira a világon, mint a pipáját. Együtt jártak, együtt keltek, de legjobban szerettek együtt feküdni.

Derék, egészséges cseréppipa volt. Rézkalap fénylett a fején és selyembojt a derekán. Ha Zsendice megtömte dohánnyal és lángot tartott rá, a pipa beszívta a lángot és olyan gyönyörű füstmacskákat, füstkigyókat, füstsárkányokat és egyéb füstállatokat eregetett, hogy öröm volt nézni.

Zsendice nézte is. Egész nap heverészett a subáján és eregette a füstmacskákat, füstkigyókat, füstsárkányokat a pipájából.

Szegény ember volt különben ez a Zsendice. Nem volt egyebe, mint egy kis szalmafödelű háza, egy körtefája, meg egy subája.

Egyszer, amint a subáján pipázott, észrevette, hogy a subának szétszakadt egy helyen az öltése.

— Sebaj, — szólott, — majd megvarrom.

Hanem mindig halasztotta a varrást a füstállatok miatt. A lyuk pedig nőtt. Egyik öltés a másik után szakadt. Utoljára szétmálolt az egész suba.

Akkor Zsendice befekült a házába, a szalmaágyra és ott pipázott.

Egyszer, amint egy füstsárkányt látott szépen szállani a padlás felé, észrevette, hogy az egyik gerenda le van ereszkedve.

— Sebaj, — szólott, — majd megtámasztom.

De annyira elmerült a füstállatok néze-

getésébe, hogy a gerendatámasztásra nem jutott idő. Leereszkedett az egész padlás, megrogyott az egész ház.

Zsendice kiballagott a körtefája alá és lehasalt a gyöpre.

— Ez jó fa, — szólott, — a lombjai olyanok, mint a sátor, a körte pedig lehull a számba.

Ott eregette tovább a füstöt és hol egyik oldalára fordult, hol a másikra.

Egyszer észrevette, hogy hernyók sétálnak a körtefán.

— A hernyó gonosz állat, — szólott, átkukucsálva egy füstkigyón, a mely karikamédra szállt az ég felé, — no de majd leszedelem én azokat a hernyókat.

Egyik napról a másikra halasztotta a hernyószedést. A hernyók megszaporodtak és megették virágjában a körtét.

Arra megy akkor a földesur. Azt mondja Zsendicének:

— Szegény Zsendice, de kipusztultál mindenből. Gyere hozzám szántani, segíts magadon egy kis pénzzel.

Zsendice fejet bólintott erre. Bizony jó lesz. Köszönte a szivességet.

Hanem mielőtt munkába fogott volna, rágyujtott a pipára és nézte, nézegette az égbeszálló füstmadarakat, füstkigyókat, füstsárkányokat és egyéb füstállatokat.

Ezalatt persze más ember ment a földesurhoz. Elvégezte a szántást. El is tette a pénzt. Zsendice nem kapott semmit.

Akkor arra gondolt, hogy meg kellene házasodni.

Volt a faluban egy szép leány, akinek pénze is volt, háza is volt. Eppen jó lett volna feleségül Zsendicének.

Leült a ház elé és ott a pipáját meggyujtva gondolkozott, hogyan kérje meg a leányt?

A pipa tömérdek füstállatot eregetett ki magából. Mig Zsendice ezeket nézte, más ember jött és elvitte előle a leányt feleségül.

Zsendice a régi szegénységben maradt.

A földesur újra megsajnálta Zsendicét és így szól hozzá:

— Gyere hozzám kukoricaacsóznak. Nem lesz semmi dolgod, csak a kukorica körül kell sétálnod, hogy el ne hordják. Adok jó fizetést.

Zsendice elment csösznek.
Mingyárt az első reggelen, amint fölérte, így szólt magában:

— Mielőtt kimennék körülnézni, elpipázok egy félmarok dohányt.

Azzal megtönte a pipáját és gyönyörködött a füstállatokban, mint azelőtt szokta.

Persze ezalatt hordták a kukoricát. Az uraság észrevette. Elesapta Zsendicét a csöszhivatalból.

Zsendice szegény ember maradt.

Akkor nagy szomorúságba esett. Leült a háza előtt az árokpartra, megtönte a pipáját és nézte, hogyan szállanak az ég felé a csodálatosabbnál csodálatosabb füstállatok.

Addig-addig nézte, mignem elaludt.

Azt álmodta, hogy egy nagy füstmadár száll ki a pipájából és nem oszlik szét a levegőben, hanem megáll előtte, szétterjeszti a két nagy fehér szárnyát és így szól hozzá:

— Ulj a hátamra. Zsendice, elviszlek olyan országba, ahol nyakig uszol a tejben, térdig jársz a mézeskalácsban, kolbász hajlik rád a fűzfáról és farsangi fánkkal van kirakva az országot.

Tetszett ez a beszéd Zsendicének. Felült a füstmadár hátára és szállott, szállott a hátán mérhetetlen magasságba, mérhetetlen messzeségbe.

Zsendice örömmel látta, hogy a füstmadár után repül az egész állatkaraván. A macskák, kigyók, sárkányok mind mennek egymásután kavarogva, röpködve a hátuk mögött.

Egyszer csak valami felhő tetejére értek. A füstmadár letette ott a hátáról. Köréje telepedett az egész állatkaraván.

— Nézz vissza a földre, — szólt a füstmadár, — mert sohasem látod többé.

Zsendice visszanézett a földre, amely szédítő mélységben feküdt alatta.

Megismerte a faluját, a falujában a saját házat a körtefával együtt.

Hanem alig tudott hova lenni a nagy csodálkozástól, mikor maga magát pillantotta meg a körtefa alatt.

Ő volt valósággal, csak hogy éppen a pipa

hiányzott a szájából. Szorgalmasan varrta a bundáját. A bunda újra jó volt. Ép volt, szép volt. Azután bement a házba, feltámasztotta a gerendát, megigazitotta a tetőt, bemeszelte a falat. A ház újra állott. Fehérlett a napon, mint a hó. Azután kiment az ajtón és figyelmesen nézte a körtefát.

— Nini, — szólott, — hernyó koma, mit keresel a fúmon! Talán bizony a körtéken akarsz meghizni!

Sietve emelte le a ház oldaláról a létrát és szorgalmas hernyózáshoz fogott.

A fa gyönyörűen viritott. Olyan volt, mint egy nagy virágbokréta. Azután mintha egy pillanat alatt nyárrá változott volna a tavasz, körtékké változtak a virágok is.

A faágak meghajlottak az édes teher alatt. Jött az uraság. Megvette a körtét egy zacskó pénzért.

Zsendice akkor ekét vitt ki a házból.

Fölszántotta a földjét és belevetette a pénzt. A pénz egy pillanat alatt százszor annyit termett. A Zsendice háza megélénkült. Tarka tehen ivott az udvaron. A tarka tehenet egy fiatal szép asszony megfejté. A fiatal szép asszony bevitte a habos fehér tejet a szobába.

— Ki az? — kérdezte Zsendice.

— A te feleséged, — felelte a füstmadár. Azután a füstállatoknak komoly fejbólgatása között folytatta:

— Látod azt a szép házat, azt a szép gazdaságot, azt mind elpipáztad, ellustálkodtad. Se házad, se pénzed, se feleséged nincsen, csupán egy csomó füstállatod van, amely, nézd, így hagy mindig magadra.

És a füstállatok kacagva oszlottak széjjel. Zsendice ijedten kapaszkodott a felhő csücskébe, azaz, hogy egy keserű lapu szárába, mert fölbredt.

Megcsóválta a fejét és nagyot gondolkodott.

En nem tudom, miket gondolt meg az a Zsendice, hanem azt láttam, hogy mikor fölkel, a pipáját a sarka alá tette s összetörte.

Gárdonyi Géza.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Jóslások és Tanácsok

Mit várhatunk az újévtől?

Év elején megszólalnak a jósok és a legkülönbébb jóslatokat teszik az újesztendőre vonatkozólag. Franciaország leghíresebb jósnője Fraya asszony, továbbá több híres angol és amerikai jó jóslataiból, a következő képet lehet felállítani az 1935 év várható eseményeire vonatkozólag.

Az 1935-ös év a nagy természeti szerencsétlenségek és találmányok esztendeje.

Azsiában földrengések és tűzhányó kitörések lesznek különösen a Japán szigetek vidékén. Egyik jó szerint új özvíz fog köszönteni az emberiségre a tartós és bőséges esőzések miatt.

A jósok hirdetik, hogy Angliában óriási repülőgép szerencsétlenség fog történni. Vasuti szerencsétlenségek Franciaországban és Ausztriában lesznek. Németország bányavidékén hatalmas méretű bányaszerencsétlenség lesz.

A találmányok terén nagy szerű felfedezésekkel fog gazdagodni az emberiség. Végérvényesen fel fogják találni a repülőgépet, amelyik függőlegesen tud felszállni a földről. Ezt a találmányt annyira fogják tökéletesíteni 1935-ben, hogy az 1935 év végére meg fognak jelenni az első légi autobuszok. Nagy lépéssel fog az emberiség előre haladni a Nap sugárzó erejének kihasználása terén. Fel fogják fedezni az olyan mozgó gépeket, amelyek nem képszerű, hanem szoborszerű hatást fognak tenni a szemlélőre. Valószínű, hogy Amerika és Franciaország között megkezdődik a légi rakéták utján való postaforgalom, ez azon-

ban nem fog beválni, hanem ember áldozatot fog okozni.

A jóslás szerint tehát elég változatosnak ígérkezik az új esztendő. Vigasztaló, hogy az összes jósok állítása szerint háború nem lesz. A népek között ugyan lesznek ellentétek, azonban háború még sem fog kitörni.

Ügyvéd furlang.

— *Ügyvéd ur* — kiált a kereskedő az üzlet ajtaja előtt elhaladó ügyvédre — legyen *Ügyvéd* nézze meg, hogy jó-e ez a száz lejes.

— Az ügyvéd megnézi, zsebre vágja a százelejest és a kereskedőnek átad nyolcvan lejt és így szól:

— A száz lejes jó, itt van nyolcvan lejt, mert husz lejt nekem jár az ügyvédi tanácsért.

Sok ember teljesen elveszíti minden életkedvét, mert borzasztóan kinozza a rheuma és köszvény. De nincs ok a kétségbeesésre, mert a szenvedők ezrei nyerték már vissza a Togal által egészségüket! A Togal erősen huy savoldó és a bajt gyökerében támadja meg. Továbbá nagy mértékben baktérium ölt.

Tanácsok

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem jédezhettjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

H. V. Mivel az emberben előforduló bélférgeknek különböző fajtái az elhajtás szempontjából más és más féregűző szert kívánnak meg, ezért kérem, jelezze, hogy milyen bélférgekről van szó? Pántlikagiliszta, orsóféreg stb. Legjobb, ha néhány sorban megírja, hogy a féreg milyen hosszú lehet és milyen az alakja? Ennek birtokában a választ azonnal közölni fogjuk. *Dr. G. E.*

W. P. Közeli, 40 év körüli rokonának rossz szokását legjobb lenne lebeszéléssel, az alkohol káros hatásának kidomborításával leszoktatni. Hírlapok, népies egészségügyi cikkek, naptárak, az alkohol ellenes propagandák rendkívül sokat foglaloznak e témával. Ezek némelyikét Ön is bizonyára olvasta. Néha a ma-

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai ucca) 5.

Előfizetési díja egész évre **csak 80 lei.**

kacs alkoholistát italába tett hánytatószerrel próbálják leszoktatni abból kiindulva, hogy a hányás jól megkinozza. De ezt csak otthon lehetne megtenni, mert a kocsmában ivótársai bizonyára nem vállalkoznának reá, a kocsmáros pedig üzleti okokból nem csinálná meg. Kérem felelni, ha otthon iszik, hogy a próbát megtehesse.

Dr. G. E.

B. L. Ha Önré 1929-ből származó hadmentességi adót vetettek ki, nem kell kifizetnie. Az adók és illetékek ugyanis általában öt év alatt elévülnek. Ha tehát az illető adó keletkezésének időpontjától öt esztendő eltelt, nem kell megfizetnie az adót.

B. L.-né. Az olyan edényt, amelyikben hal főtt, teljesen szagtalanú lehet tenni, ha ecetes vízzel kifőzi. Az ecetes vízzel való kifőzés után a halas edényt szóval vízzel és tiszta vízzel alaposan ki kell öblíteni.

L. M. Amiért a föld felszine kissé meg van fagyva, nyugodtan lehet szántani, ha különben az eke eljár. Sőt a kissé fagyott föld szántása vagy ásása mindenképpen hasznos, mert az ilyen föld tavaszra nagyon jól beérik.

Z. F.-né. A koszorukba font hagymát nem szabad meleg pincébe tartani. Legjobban lehet tartani a hagymát padláson. Nagy hidegben le lehet fedni vékony takaróval, vagy pokróccal, de ez sem feltétlenül szükséges. Osupán arra kell ügyelni, hogy a hagyma fokozatosan engedjen ki, vagyis ne kerüljön egyszerre hirtelen melegbe. Köztudomású dolog, hogy a hagyma veszély nélkül kitelel a földben is, pedig ott ugyancsak megfagy.

K. Z. Mézet nem szabad bádog edényben tartani. A mézben levő savak ugyanis a fémekeket oldják. Csak nagyon jól cinczett és kellően előkészített bádog edények alkalmasok a méz szállítására és tartására. A megromlott ízű mézet nem lehet megjavítani.

A „DIANA” sosborszesz olcsó és teljesen pótol egy drága szájvizet. Csakis „DIANA” felirással valódi.

SZERKÖZVADÓI FELHÍVÁS

Az alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

K. T. J. Datk, K. S. Gyergyóalfalu, G. L. Székelyvaja, B. J. Bihar, Cs. M. Klopodia, V. A. Homoródszentpéter, K. M. Örvénd, D. I. Igazfalva, K. F. Otelek, Sz. I. Zsibó, U. N. S. Mezőköbölkut, V. B. Buzásbesenyő, T. S. Nyárádszentanna.

Sch. M. Zilah. Lev. lapjából nem tudtuk megállapítani, hogy tulajdonképpen ki iránt érdeklődik. — Azt sem tudjuk, hogy képvisárlás céljából történik az érdeklődés. — Sziveskedjék ezt megírni s a választ készséggel megadjuk.

P. S. Tatrang. Játékkártyát valamelyik nagyobb brassói tőzsdében kaphat a monopol által lebélyegezve. A könyvnapárunk ára darabonként 15 lej, ha azonban Ön előfizet lapunkra s 150 lejt beküld, a naptárt ingyen megküldjük.

E. L. Székelyvaja. Az Országos Magyar Párt és helyi szervezetei mindent megtesznek, hogy a közigazgatási-tanács választásokat elrendeljék a hatóságok. Sajnos azonban, magasabb államérdekekből sok helyen az interimárok uralmát kívánják fenntartani. Az ostromállapotra vonatkozólag olvassa el G. Z.-nek szóló üzenetünket.

G. Z. A sporthírek olvasóinknak olyan kis számát érdeklik, hogy ezért állandó sport-rovatot nem állithatunk be. Művelődési rovatunkban esetről-esetre szívesen adunk hírt a falusi ifjuság testnedzési mozgalmairól. Kérjük sziveskedjék az erre vonatkozó hirtelint mielőbb beküldeni. Az ostromállapot megszüntetése érdekében a parlamentben történetek felszólalások, de eredmény nélkül.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: F. A. Csikszentimre 150 (r. 1933. dec. 31-ig), B. A. Szacsva 155, M. J. Székudvar 455, M. L. Tóvis 155, H. K. Asszonynépe 305, K. K. Gyulavarsánd 150, F. Gy. Szemlak 150, B. K. Nagyzerénd 150, B.

S.-né Hegyközkovácsi 155, P. A. Élesd 150, ifj. G. F. Mezőtelki 155, K. J. Élesd 150, D. F. Székelyhid 155, I. J. Krizba (151. sz.) 155, L. A. Apáca 150, G. D. Csikszentmárton 155, B. F. Csikdánfalva 305, K. J. Csikdelne 150, G. S. Csiktaploca 150, B. S. Ditró 300 (r. 1935. dec. 31-ig), ifj. Gy. I. J. Kilyénfalva 155, L. R. Molcooci 150, J. I. Galati 300 (r. 1935. dec. 31-ig), B. B. Középahta 150, G. G. Bodos 305, D. J. Bitá 150 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Vass Adolf szabadtalmi ügyvivő Cluj-Kolozsvár, Str. Grigorescu 112.

Új regény a Régi Kolozsvárról

Nagy Péter: A történelmi nagy ház című érdekes mesésregényű regény-ujdonsága a holkszávu muzsikáló óra finomságával idéz egy darab életet a város multjából. — Előreláthatólag a könyv sikere meg fogja közelíteni a szerző Ó kedves Kolozsvár című könyvének óriási sikerét annál is inkább, mert a könyv árát a kiadó nagyon mérsékeltén csak 40 leuban szabta meg. Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadó

MINERVÁNÁL
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(volt Deák Ferenc-u.) sz.

A Keleti Ujság

Erdély legolvasottabb magyar lapja.

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Az Országos Magyar Párt hivatalos lapja.

Emlékezzünk régiekről.

– Árpádot fejedelemmé választják. –

Nagy, hatalmas, szép mult: hunok birodalma
Nagyúr letüntével szertehullott halva.
Amde jött keletről Magornak utóda,
„Árpád apánk“ névvel színezte a nóta.
Hófehér lovának kantárát eresztvén,
A hét törzsnek élén átlépett Vereckén,

Szeme felragyogott arra, amit látott:
Tejjel-mézzel folyó szép kerek országot.
Nagy kötést tevének a derék hét törzsek,
Hatalmat adák a nagynak és erősnek,
Pajzsukra emelték, ki nagy és bölcs elme:
S Árpád lön magyarok első fejedelme. Kobzos.

Tanuld meg!

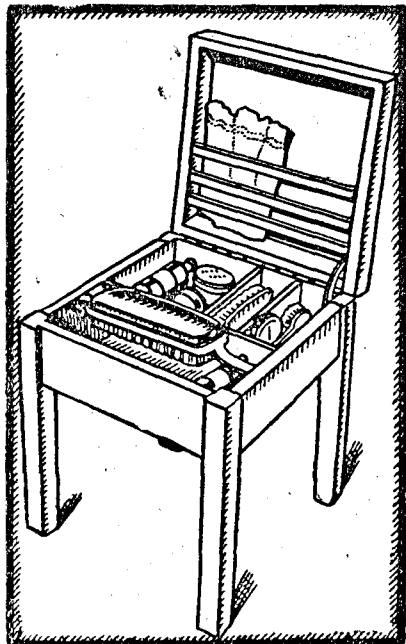
Mire lehet használni a széket?

A mellékelt képen olvasóink különös széket láthatnak. A szék ülőkéje alatt kis ládikó van. Ebbe a ládába lehet tartani a cipőtakarító keféket, ruhákat és kenőcsöket. Az ilyen szék rendkívül hasznos szolgálattal tölt be a házban. Például, ha több ilyen székiünk van, az egyikben tarthatunk gyermekjátékokat, a másokban edény tisztító szereket, szóval olyan háztartási felszereléseket, amelyek rendszeresen szanaszét hevernek és rendetlenséget okoznak a házban. A mellékelt kép alapján a széket mindenki maga elkészítheti vagy elkészíttetheti.

Háziszer égési sebek ellen.

Kevésbé ismeretes, hogy krumpliból kitűnő háziszert lehet készíteni sebek kezelésére. A krumplit meg kell reszelni és szitán áttörve vizes péppé kell elkeverni. Ezután a folyadékot megsűrjük és a leszűrt lével bo-

rogatjuk az égett vagy más módon sebesült testrészt. A kötést 2–3 óránként megújítjuk és mindég friss krumplilébe áztatjuk.

Közöljük előfizetőinkkel, hogy azoknak, akik múlt év végéig szóló hátralékaikat december közepéig beküldték, a naptárt már elküldtük. Akik december második felében, vagy pedig január első napjaiban küldték be díjaikat, a napokban kezdjük meg naptárjaik szétküldését. A hátralékosoknak is megküldjük a naptárt, ha kifizetik múlt év végéig szóló hátralékaikat.

Előfizetőink eddig az újévben új előfizetők bejelentésével igyekeztek lapunk olvasótáborát növelni. Reméljük, hogy ez évben ez fokozottabb mértékben történik meg. Ha minden előfizetőnk csak egy ujat jelent be, olyan hatalmas olvasótáborot gyűjtünk össze, amely lehetővé teszi az előfizetési díjak leszállítását.

A magyar díszítés alapformái

Szegélydíszítések az alapformák egymásmellé helyezésével.

Háziszer égési sebek ellen.

A tej zsirtartalma nemcsak a fejőstehén fajtájától, korától, a takarmány minőségétől, hanem a fejés módjától is függ. A tej legzsirosabb része ugyanis a tögy felső részén helyezkedik el. Ismeretes, hogyha tejet edényben állani hagyunk a tejben levő zsírrészecskék a tej felszínére szállnak. Így keletkezik a tejfő. Ilyenforma folyamat játszódik le a tögyben is. Ezért fejés alkalmával az utolsó cseppig ki kell fejni a tögyet, mert az utolsó cseppek a legzsirosabbak. Nagyon

helytelen eljárás tehát, hogy a borjut utójjára hagyják szopni, különösen, ha minden csecsben hagynak számára tejet. A tögy helyes kifejeése tehát mindenképpen gazdaságos és ezért vigyázni kell erre fejés közben.

A legrégebb magyar szavak.

A nyelvtudósok szerint a legrégebb magyar szavak közé tartoznak a következők: méz, mész, arany, ezüst, ravasz, szarv, tiz, száz, ezer.

Korcsmából kijövet.

Két atyafi hosszasan iddogálás után kilép a korcsma ajtaján s az egyik szimatolni kezd:

- Micsoda különös szagot érzek?
- A friss levegő szagát! — feleli a másik.

A móré csodálkozik.

— No, né, ez a bolond kutya. Nyul helyett tolvajt akar fogni.